

RC-1065-66
B. Ed. Examination
April / May - 2010
Elements of School Management &
Educational Mea. & Eva. : Paper - III
(Old Course)

Time : Hours]

[Total Marks :

RC-1065

સૂચના :

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : B. Ed.</p> <p>Name of the Subject : Elements of School Management - 3 (Old)</p> <p>Subject Code No. : 1 0 6 5 Section No. (1, 2,.....): 1</p>	<p>Seat No. : □ □ □ □ □ □</p> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p>
--	--

- ૧ નીચેનામાંથી ગમે તે પાંચના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો : ૨૦
- (૧) શાળા વ્યવસ્થાપન અને શાળા પ્રશાસન વચ્ચેનો ભેદ સમજાવો.
  - (૨) સંઘર્ષ વ્યવસ્થાપનની સંકલ્પના સમજાવો.
  - (૩) શાળા વ્યવસ્થાપનમાં વ્યવસ્થાપક સમિતિની ભૂમિકા જણાવો.
  - (૪) સર્વગ્રાહી ગુણવત્તા વ્યવસ્થાપનની સંકલ્પના સમજાવો.
  - (૫) શાળા સ્થળની પસંદગી કરતી વખતે કઈ બાબતો ધ્યાનમાં લેશે ?
  - (૬) શિક્ષકની નોકરીની શરતો જણાવો.
  - (૭) શાળા વ્યવસ્થાપનમાં આચાર્યની ભૂમિકા જણાવો.
  - (૮) સહકાર્યકર્તાઓના વિકાસ માટેના કાર્યક્રમો જણાવો.

- ૨ નીચેના શાળા પત્રકોનું મહત્ત્વ જણાવો : ૧૫
- (૧) વર્ગહાજરી પત્રક
  - (૨) સર્વગ્રાહી માહિતી પત્રક
  - (૩) સામાન્ય પત્રક.

અથવા

- ૨ નીચે દર્શાવેલ ખંડનું શાળામાં મહત્ત્વ દર્શાવો : ૧૫
- (૧) દૃશ્ય-શ્રાવ્ય ખંડ
  - (૨) વ્યાયામ ખંડ
  - (૩) વાચનાલય ખંડ.

- ૩ નીચેનામાંથી ગમે તે ત્રણ વિષે ટૂંક નોંધ લખો : ૧૫
- (૧) માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડની ફરજો
  - (૨) શિક્ષકસંઘ
  - (૩) સંસ્થાકીય આયોજનનાં લક્ષણો
  - (૪) માનવ સંબંધ વિકાસના પાયાના સિદ્ધાંતો
  - (૫) મુક્ત હવામાનનાં લક્ષણો.

ENGLISH VERSION

Instruction : As per the instruction no. 1 of page no. 1.

- 1 Answer to the point any **five** of the following : 20
- (i) State the differences between school administration and school management.
  - (ii) Clarify the concept of conflict management.
  - (iii) State the role of management committee in school administration.
  - (iv) Clarify the concept of Total Quality Management.
  - (v) Which point will you keep in mind while selection of school site?
  - (vi) State the conditions of Teacher Service.
  - (vii) State the role of principal in school administration.
  - (viii) State the programmes of development of co-employee.
- 2 State the importance of following school registers : 15
- (i) Class attendance register
  - (ii) Cummulative Record Card
  - (iii) General Register

OR

- 2 State the importance of following room in school : 15
- (i) Audio-visual room
  - (ii) Gymnasium
  - (iii) Library Room.
- 3 Write short notes any three of the following : 15
- (i) Duties of Secondary Education Board
  - (ii) Teacher Association
  - (iii) Characteristics of Institutional Planning
  - (iv) Basic Principles of human relation development
  - (v) Characteristics of free climate.

RC-1066

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
B. Ed.

Name of the Subject :
Educational Mea. & Eva. - 3 (Old)

Subject Code No. : 1 0 6 6 Section No. (1, 2,.....) : 2

Seat No. :

Student's Signature

- ૧ નીચેનામાંથી કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો : ૨૦
- (૧) પ્રવર્તમાન પરીક્ષા પ્રણાલીની ચાર ખામીઓ જણાવી, તેને દૂર કરવાનાં સૂચનો જણાવો.
- (૨) નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નોનાં લાભાલાભ જણાવો.
- (૩) શૈક્ષણિક સંશોધનનાં લક્ષણો જણાવો.
- (૪) નીચે આપેલાં 10 વિદ્યાર્થીઓના પ્રાપ્તિાંકો પરથી મધ્યક અને મધ્યસ્થ શોધો :
21, 26, 18, 44, 42, 45, 36, 5, 25, 32
- (૫) નિદાનાત્મક કાર્ય અને ઉપચારાત્મકાર્યની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (૬) પ્રમાણભૂત કસોટીનાં લક્ષણો જણાવો.
- (૭) શૂન્ય ઉત્કલ્પના એટલે શું ? ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
- (૮) સહસંબંધની સંકલ્પના ઉદાહરણ આપી સમજાવો.

- ૨ ક્રિયાત્મક સંશોધન એટલે શું ? ક્રિયાત્મક સંશોધનનું મહત્ત્વ જણાવી, તેના લાભ અને મર્યાદાની ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

- ૨ નીચે આપેલા આવૃત્તિ વિસ્તરણ કોષ્ટક પરથી મધ્યક અને પ્રમાણવિચલન શોધો : ૧૫

વર્ગ	આવૃત્તિ
0-9	2
10-19	8
20-29	7
30-39	10
40-49	13
50-59	9
60-69	5

$$N = 50$$

- ૩ નીચેનામાંથી ગમે તે ત્રણ પર ટૂંક નોંધ લખો : ૧૫
- (૧) શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકનની સંકલ્પના
- (૨) શિક્ષક રચિત કસોટીનાં લક્ષણો
- (૩) સમધારણાવકરેખાનાં લક્ષણો
- (૪) χ^2 -કસોટી
- (૫) આદર્શ પ્રશ્નપત્રનાં લક્ષણો.

ENGLISH VERSION

Instruction : As per the instruction no. 1 of page no. 1.

- 1 Answer briefly any five of the following : 20
- (i) State the four demerits of present examination system and also state to remove it.
  - (ii) State the merits and demerits of essay type question.
  - (iii) State the characteristics of educational research.
  - (iv) Scores of 10 students are given below find mean and median.
21, 26, 18, 44, 45, 42, 36, 5, 25, 32
  - (v) Clarify the concept of diagnostic work and remedial work.
  - (vi) State the characteristics of standardized test.
  - (vii) What is null-hypothesis? Explain with giving illustration.
  - (viii) Explain with illustration, the concept of co-relation.
- 2 What is action research? State the importance of action research and discuss its advantages and limitation.

OR

- 2 Find mean and standard deviation from the following frequency distribution table :

Class	Frequency
0-9	2
10-19	8
20-29	7
30-39	10
40-49	13
50-59	9
60-69	5
	N = 50

- 3 Write short notes on any three of the following : 15
- (i) Concept of educational evaluation
  - (ii) Characteristics of teacher made test
  - (iii) Characteristics of normal probability curve
  - (iv) X^2 - test
  - (v) Characteristics of Ideal question paper.